

не самою державою, а через посередництво інститутів громадянського суспільства, наприклад, бізнес-асоціацій, ЗМІ, громадських благодійних організацій, наукових установ тощо.

У таких умовах саме органи місцевої влади мають відіграти ключову роль у налагодженні стабільного та ефективного зв'язку між бізнесом і громадою у вирішенні соціальних проблем останньої на засадах добровільності та взаємовигоди. Необхідною умовою успішного подолання кризових явищ стає ухвалення і реалізація бізнесом зважених і узгоджених рішень з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін. Будь-які соціально спрямовані дії у межах внутрішніх (орієнтованих на персонал) і зовнішніх програм повинні бути скоординовані із стратегічними завданнями бізнесу. Варто дуже чітко визначати основні параметри політики, оптимізувати управлінські схеми (включаючи моніторинг, контроль, оцінку результатів, попередження негативних наслідків). Саме тому фактори ефективності стають сьогодні вирішальними, а до соціальної відповідальності, як до частини загальної стратегії компанії, висуваються надзвичайно високі вимоги.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

Шульга В. М., к.е.н., доцент, доцент кафедри бізнес-економіки
Дудик І.Ю., магістрант
Київський національний університет технологій та дизайну

В умовах входу України до світового економічного простору підприємствам важливо мати змогу розвиватися за рахунок певних конкурентних переваг, тому вибір правильної стратегії має бути пріоритетом. Стратегічне управління витратами дозволяє побудувати ефективну конкурентоспроможну стратегію, яка забезпечить реалізацію товару чи послуг та дозволить швидко реагувати на зміни зовнішніх факторів. Більшість підприємств використовують застарілі, малоефективні стратегії та методи, що призводить до зниження доходу або навіть банкрутства деяких підприємств. Тому в роботі був проведений аналіз економічних показників, ринку збуту та конкурентного середовища підприємства з метою побудови ефективного механізму стратегічного управління витратами.

Концепція стратегічного управління витратами з'явилася досить недавно, але провідні консалтингові компанії рекомендують її до використання. Основні положення цієї системи лежать в основах стратегії підприємства та базуються на фундаментальних поняттях стратегічного менеджменту. Основні відмінності стратегічного управління витратами визначено розумінням поведінки витрат, визначенням способів аналізу витрат та встановленням цілей аналізу.

Найбільш популярною концепцією в економічній літературі є концепція яка з'явилася у результаті об'єднання трьох напрямків стратегічного менеджменту:

- аналіз витратоутворюючих факторів;
- стратегічне позиціонування;
- аналіз ланцюжка створення вартості;

При традиційному управлінні витратами аналіз витрат базується на концепції доданої вартості та передбачає аналіз витрат на одиницю продукції. У той час як з позиції стратегічного управління витратами аналіз витрат створюється на основі ланцюжка створення цінності з витрат на продукцію, де витрати на підприємстві є лише частиною. Отже загальна увага приділяється тим ланкам вартісного ланцюга які лежать за межами підприємства, але мають суттєвий вплив на витрати.

Розглядаючи теорію М. Портера, ланцюжок створення вартості представляє собою набір взаємопов'язаних видів діяльності, що представляють собою весь процес виробництва та збуту продукту: забезпечення сировиною, виробництво продукту та просування на ринку. Гарним варіантом для підприємства є оцінювання свого ланцюжка цінності у порівнянні з аналогічними ланцюжками цінності підприємств суперників у певній сфері діяльності. Це можна зробити в декілька етапів:

- побудувати систему вартісних ланцюжків з виробництва продукції, виділивши при цьому вартісний ланцюжок підприємства;
- дослідити фактори, що впливають на усі види діяльності підприємства, провести стратегічний аналіз витрат;
- виявити конкурентні переваги та обґрунтувати альтернативні шляхи зниження витрат.

Роблячи висновки, слід зазначити що аналіз вартісного ланцюжка дозволяє виявити місця виникнення витрат, причини їх виникнення та потенційні можливості зниження цих витрат.

Метою стратегічного управління витратами є побудова стратегії на основі зниження витрат підприємства. Ця мета може змінюватися в залежності від вибору стратегічного позиціонування, ділячись на два напрями: диференціація та зниження витрат. Незалежно від напрямку, іноді можливе цілеспрямоване підвищення витрат у певній ланці вартісного ланцюжка з метою їх суттєвого зменшення в інших ланках або набуття конкурентної переваги.

Обираючи лідерство шляхом зниження витрат, підприємство сподівається шляхом зниження витрат на собівартість продукції знизити кінцеву ціну продукту, тим самим залучивши широке коло споживачів. Диференціація у свою чергу передбачає отримання продуктом певної унікальності, властивостей які робитимуть його відмінним від аналогічних продуктів компаній конкурентів. Диференціація орієнтується на споживачів, для котрих унікальні властивості продукту матимуть більшу цінність, ніж низькі ціни.

У роботі розглядається підприємство з пошиву одягу, що відноситься до легкої промисловості. Як відомо, легка промисловість в Україні історично має потужний потенціал, що у свою чергу показує високий рівень конкуренції[.

В Українських магазинах легка промисловість представлена товарами такої продукції: тканини, килими, одяг чоловічий та жіночий, трикотажні вироби, сумки та взуття.

Багатьом вітчизняним виробникам доводиться замовляти сировину від іноземних постачальників, що робить їх залежними від курсу національної валюти. На більшості підприємств встановлено застаріле обладнання, що потребує більше електроенергії, що у свою чергу призводить до збільшення собівартості продукції. Також необхідно виділити низьку купівельну здатність населення[2]. Усе це призводить до низької конкурентоспроможності Українським підприємств.

Отже, до основних проблем легкої промисловості відносяться:

- криза в економіці;
- висока собівартість виробництва;
- низька купівельна спроможність населення;
- недостатня інвестиційна та інноваційна діяльність;
- наповненість ринку дешевою китайською та турецькою продукцією.

Станом на 2015 р. 64% підприємств легкої промисловості займаються виробництвом готового одягу. Близько 34% з них являються збитковими. Незважаючи на свій потенціал легка промисловість зараз перебуває у незадовільному стані, що у свою чергу ставить під загрозу підприємство, яке розглядається у роботі.

В результаті роботи проводиться детальний аналіз підприємства та його конкурентного середовища. Розглядаються сильні та слабкі сторони, загострення уваги на проблемних місцях. Розглядаються усі ланки вартісного ланцюга для підприємства. За результатами аналізу обирається стратегія розвитку, обґрунтовується її важливість та актуальність для даного підприємства саме за цих умов зовнішнього середовища. Побудова та обґрунтування довгострокової конкурентоспроможної стратегії застосовуючи методи стратегічного управління витратами.

Збільшення прибутковості підприємства та підвищення його конкурентоспроможності можливе при правильній реалізації запропонованого механізму стратегічного управління витратами. Також варто виділити важливість обґрунтування цілей стратегічного управління витратами для робітників підприємства які матимуть безпосереднє відношення до процесу впровадження та здійснення стратегії, важливо розподілити відповідальність та провести навчання, детально розповісти про механізм стратегічного управління витратами та його важливість для даного підприємства. Все це дозволить збільшити прибутковість підприємства та забезпечити своєчасну реакцію на зміни зовнішнього середовища з метою довгострокового функціонування.

Список використаної літератури:

1. Анискин Ю.П. Планирование и контролинг : учебник / Ю.П. Анискин, А.М. Павлова. – М. : Изд-во "Омега", 2003. – 280 с.

2. Посторонко В. М. Тенденції розвитку підприємств легкої промисловості України / В. М. Посторонко // Вісник ЖДТУ. – 2012. - № 1 (59) – с. 188-191.

3. Бланк И.А. Финансовый менеджмент / И.А. Бланк. – К. : Изд-во "Ника-Центр", "Эльга", 2003. – 450 с.

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ ДЛЯ ПІДТРИМАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ В РИНКОВИХ УМОВАХ

Янковець Т. М., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бізнес-економіки Київський національний університет технологій та дизайну

В сучасних умовах господарювання більш успішно функціонують підприємства, топ-менеджмент яких застосовує наукові підходи та орієнтований на використання світового досвіду в управлінні.

Загалом управління являє собою діяльність, спрямовану на координацію роботи структурних підрозділів підприємства і персоналу, забезпечення гармонійної взаємодії з елементами зовнішнього середовища для досягнення визначеної мети. Управління базується на таких принципах: самоокупність, самофінансування, самозабезпечення, матеріальна зацікавленість, економічна відповідальність, господарська самостійність у межах чинного законодавства і контроль державних органів за його дотриманням.

Принципи управління реалізуються через функції управління. За класичним підходом А. Файоля управління відбувається за функціями планування, організації, мотивації, контролю та регулювання. Сучасні дослідники додають інші функції, але по-суті, вони являються виокремленими з ідентифікованих та визначених класиком. Загалом управління має комплексний характер і враховує не лише внутрішні структурні елементи організації, а й зовнішні чинники впливу на неї. Прийняття управлінських рішень повинно ґрунтуватись на знанні економічних законів, нормативної бази, відповідних принципів, методів та інструментів, що у комплексі забезпечує підтримання економічної безпеки підприємства.

Під економічною безпекою розуміємо збалансованість внутрішньої структури відкритої соціально-еколого-економічної системи, за якою вона стабільно функціонує, відтворюється і розвивається, а також гармонійна взаємодія системи із зовнішнім середовищем. Економічна безпека підприємства – це стан захищеності у певний момент часу, якого досягає підприємство як соціально-еколого-економічна система у процесі ефективного використання власного потенціалу з урахуванням впливу чинників внутрішнього і зовнішнього середовищ. В умовах динамічних ринкових відносин стан захищеності не може залишатися тривалий час у незмінному вигляді. Тому економічну безпеку необхідно розглядати як у статичному, так й у динамічному прояві [2]. Статичний прояв економічної безпеки – як результат, досягнення ефективності діяльності, динамічний – як процес, дії, заходи, спрямовані на